

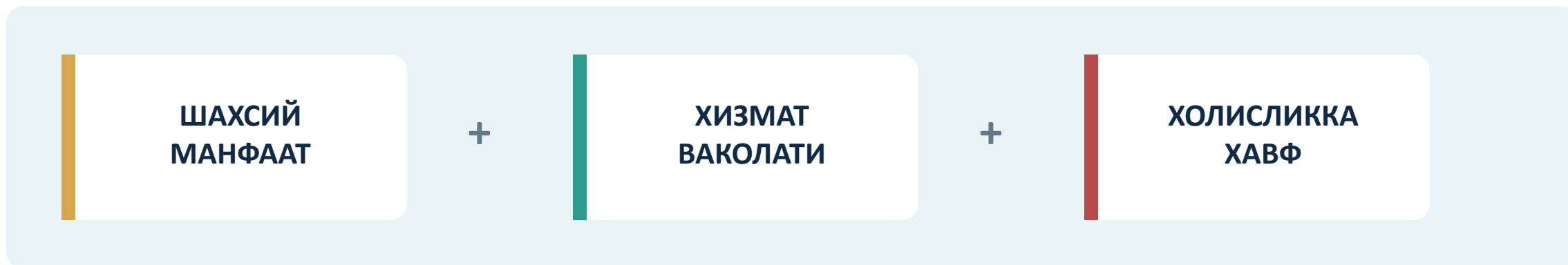
Манфаатлар тўқнашувини аниқлаш ва бошқариш

Ҳалол қарор • холис муносабат • жамоатчилик ишончи

Суд тизими ходимлари учун амалий қўлланма

Манфаатлар тўқнашуви — шахсий манфаат қарорга таъсир этган вазият

Шахсий манфаат хизмат вазифасини холис бажаришга таъсир қилаётган ёки таъсир қилиши мумкин бўлган ҳолат.

Бу ҳолатнинг ўзи коррупция эмас, аммо уни яшириш ёки бошқармаслик коррупция хавфини оширади.

Манфаатлар тўқнашуви уч кўринишда намоён бўлади

01

ҲАҚИҚИЙ

Шахсий манфаат ҳозирнинг ўзида хизмат қарорига таъсир қилмоқда.

02

ЭҲТИМОЛИЙ

Мавжуд вазият келгусида холис қарор қабул қилишга таъсир қилиши мумкин.

03

ТАШҚИ КўРИНИШ

Аслида таъсир бўлмаса ҳам, жамоатчиликда холисликка шубҳа туғилади.

Ташқи шубҳанинг ўзи ҳам суд ҳокимиятига ишончга таъсир қилиши мумкин.

Суд тизимида хавфли вазиятларни эрта таниш муҳим

01 Қариндошлик ёки яқин алоқа

Иш иштирокчиси, вакил ёки манфаатдор шахс билан яқин муносабат.

02 Совға ва хизматлар

Қарор олдидан ёки кейин моддий манфаат, имтиёз ёки меҳмондўстлик таклифи.

03 Ташқи босим

Раҳбар, таниш ёки бошқа шахснинг қарор мазмунига таъсир кўрсатишга уриниши.

04 Қўшимча манфаат

Тадбиркорлик, мулкӣй ёки бошқа шахсий манфаатнинг хизмат вазифаси билан кесишиши.

Қарордан олдин ўзингизга тўрт савол беринг

1

Мен ёки яқинларим бу қарордан манфаат оладими?

2

Холислигимга ташқи томондан шубҳа туғилиши мумкинми?

3

Ушбу муносабатни раҳбаримдан яширишга эҳтиёж сезяпманми?

4

Қарор оммага маълум бўлса, уни асослаб бера оламанми?

Ҳеч бўлмаса битта саволга «ҳа» десангиз — вазиятни дарҳол ошкор қилинг.

Тўғри алгоритм: аниқланг, ошкор қилинг, четлашинг

1

АНИҚЛАНГ

Шахсий манфаат ва хизмат вазифаси кесишган нуқтани белгилаб олинг.

2

ХАБАР БЕРИНГ

Ҳолатни кечиктирмасдан раҳбар ёки масъул тузилмага ёзма маълум қилинг.

3

ЧЕТЛАШИНГ

Масала ҳал этилгунга қадар қарор қабул қилиш ва таъсир кўрсатишдан тийилинг.

4

ҲУЖЖАТЛАШТИРИНГ

Қабул қилинган чора, масъул ва натижани расмий қайд этинг.

Ошкор қилиш — айбни тан олиш эмас; бу холисликни ҳимоя қилиш чорасидир.

Масъулият ходимдан бошланади, тизим эса уни қўллаб-қувватлайди

ХОДИМ

- Манфаатлар тўқнашувини ўз вақтида аниқлайди
- Ҳолатни тўлиқ ва рост маълум қилади
- Қарорга таъсир кўрсатишдан четлашади
- Ноқонуний таклиф ва босимни рад этади

РАҲБАР ВА МАСЪУЛ ТУЗИЛМА

- Хабарни махфий ва холис кўриб чиқади
- Ваколатни бошқа ходимга ўтказиши
- Хавфни бартараф этиш чорасини белгилайди
- Қарор ва натижани ҳужжатлаштиради

Совға ва «миннатдорлик» холисликка шубҳа туғдирмаслиги керак

ҚАБУЛ ҚИЛМАНГ

- Қарор ёки хизмат эвазига таклиф этилган совға
- Пул, чегирма, саёҳат ёки бошқа имтиёз
- Воситачи орқали берилган манфаат

ҚОНУНИЙ ЙЎЛ ТУТИНГ

- Таклифни аниқ ва дарҳол рад этинг
- Ҳолатни белгиланган тартибда қайд этинг
- Раҳбар ёки масъул тузилмага хабар беринг

Шубҳа бўлса — қабул қилманг ва маслаҳат сўранг.

Коррупция ва босим ҳақида хавфсиз каналлар орқали хабар беринг

Мурожаатда воқеа санаси, жойи, иштирокчилар ва мавжуд далилларни аниқ кўрсатинг.

ОНЛАЙН ШАКЛ

sudyalaroliykengashi.uz/uz/submission

ЭЛЕКТРОН ПОЧТА

ins@sjco.uz

ИШОНЧ ТЕЛЕФОНИ

71 200-26-00 ёки 1190

Тасдиқланмаган маълумотни тарқатманг. Махфийлик ва шахсий маълумотларни ҳимоя қилинг.

Ҳалоллик ҳар бир қарорда намоён бўлади

АНИҚЛАНГ

ОШКОР ҚИЛИНГ

ЧЕТЛАШИНГ

Холислик

Шахсий манфаат хизмат қарорига таъсир қилмасин.

Очиқлик

Шубҳали вазиятни яширманг, ўз вақтида маълум қилинг.

Масъулият

Ноқонуний таклифни рад этинг ва хабар беринг.

ҲАЛОЛЛИКНИ ТАНЛАНГ. АДОЛАТНИ ҲИМОЯ ҚИЛИНГ.